

**Richtlijnen voor het Milieueffectrapport
voor de ontwikkeling van een winplaats
voor beton- en metselzand in de winzone
Oosterweilanden in de gemeente
Vriezenveen**

**Richtlijnen voor het Milieueffectrapport voor
de ontwikkeling van een winplaats voor
beton- en metselzand in de winzone
Oosterweilanden in de gemeente Vriezenveen**

**Ex artikel 7.15, lid 1 van de
Wet Milieubeheer**

Initiatiefnemer:
VOF Oosterweilanden
p/a Postbus 12
7683 ZG Den Ham

Bevoegd gezag:
Gedeputeerde Staten van
Overijssel
Postbus 10078
8000 GB Zwolle

Ib Samenvatting zienswijzen en adviezen en reactie Gedeputeerde Staten daarop
II Overzicht van beleidsnota's en onderzoeksrapporten

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	1
2. DOEL EN BESLUITVORMING	2
2.1 RELATIE MET HET RIJKS- PROVINCIALE EN GEMEENTELIJKE BELEID	2
2.2 DOEL	3
2.3 BESLUITVORMING	3
3. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN	4
3.1 ALGEMEEN	4
3.2 ONTWIKKELEN VAN ALTERNATIEVEN	4
3.3 DEELACTIVITEITEN	5
3.4 NUL-ALTERNATIEF	6
3.5 MEEST MILIEUVRIENDELIJK ALTERNATIEF	6
4. BESTAANDE MILIEUTOESTAND, AUTONOME ONTWIKKELING EN MILIEUGEVOLGEN	7
4.1 BODEM EN WATER	7
4.2 NATUUR	8
4.3 LANDSCHAP EN CULTUURHISTORIE	9
4.4 WOON- EN LEEFMILIEU	9
5. VERGELIJKING VAN ALTERNATIEVEN	10
6. LEEMTEN IN INFORMATIE	10
7. EVALUATIEPROGRAMMA	10
8. VORM EN PRESENTATIE	11
9. SAMENVATTING VAN HET MER	11

BIJLAGEN

Ia Lijst van ingekomen inspraakreacties en adviezen

1. INLEIDING

VOF Oosterweilanden heeft bij brief van 11 september 1997 een startnotitie ingediend voor een concreet te ontwikkelen zandwinplaats binnen de in het streekplan aangegeven winzone Oosterweilanden in de gemeente Vriezenveen.

De aanwijzing van een winplaats voor oppervlaktedelfstoffen met een oppervlakte groter dan 100 ha bruto is een milieu-effectrapportage-plichtig besluit volgens de Wet Milieubeheer. Omdat in het streekplan geen winplaats is aangewezen, is wel het besluit ingevolge artikel 3 van de Ontgrondingenwet (het besluit tot vergunningverlening) m.e.r.-plichtig. Dit betekent, dat een milieu-effectrapport moet worden opgesteld, voordat een besluit tot het verlenen van een ontgrondingsvergunning wordt genomen.

VOF Oosterweilanden treedt op als initiatiefnemer. Gedeputeerde Staten van Overijssel treden op als bevoegd gezag. Initiatiefnemer heeft voor deze locatie in april 1996 een (later gewijzigde) aanvraag om een ontgrondingsvergunning ingediend. De behandeling van de aanvraag is door Gedeputeerde Staten op 21-5-1996 complex verklaard en voor enkele jaren opgeschort, totdat met name het milieu-effectrapport (MER) beschikbaar is.

Op 9 december 1997 heeft de provincie in het gebied een informatie-avond gehouden. Eind november 1997 zijn een aantal direct-betrokkenen, zoals grondeigenaren in het gebied, over de procedure voorgelicht. In de periode 28 november 1997 t/m 5 januari 1998 heeft de startnotitie ter inzage gelegen en heeft een ieder de gelegenheid gehad om schriftelijk opmerkingen te maken ten behoeve van het opstellen van de richtlijnen.

In bijlage 1 is een overzicht opgenomen van de 11 binnengekomen zienswijzen. Tevens is door het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij een advies uitgebracht. In deze bijlage worden deze kort samengevat en wordt aangegeven, wat hierop de reactie is van de provincie in het kader van de in deze notitie gegeven richtlijnen.

Bij brief van 17 november 1997 heeft Gedeputeerde Staten conform de procedure advies voor richtlijnen gevraagd aan de Commissie voor de milieu-effectrapportage. Bij brief van 16 februari 1998 heeft de Commissie haar advies uitgebracht. In dit richtlijnen-rapport is aangegeven, op welke wijze uitwerking is gegeven aan de hoofdpunten uit dat advies.

In paragraaf 2 wordt ingegaan op de relatie van dit project met het rijks-, provinciale en gemeentelijke beleid en daarop te baseren doelstelling van het project, alsmede de nog te nemen besluiten, waarvoor het MER moet worden gemaakt. In paragraaf 3 wordt aangegeven, op welke punten een beschrijving moet worden gemaakt van de voorgenomen activiteit en de alternatieven. In paragraaf 4 worden de richtlijnen gegeven, waaraan het uit te voeren onderzoek naar de bestaande milieutoestand, de autonome ontwikkeling daarvan en de milieugevolgen, moet voldoen. In de daarop volgende paragrafen 5 t/m 8 worden nog de volgende aspecten behandeld:

- vergelijking van alternatieven;
- de leemten in informatie;
- het evaluatieprogramma;
- vorm en presentatie;

Tenslotte wordt in paragraaf 9 kort weergegeven wat de samenvatting van het MER tenminste moet omvatten.

2. DOEL EN BESLUITVORMING

2.1 Relatie met het rijks- provinciale en gemeentelijke beleid

In de doelstelling van het project moet worden beschreven voor welke bestaande en/of toekomstige knelpunten het voornemen een oplossing moet bieden. Geef aan hoe het voornemen zich verhoudt tot het relevante rijks- en provinciale ontgrondingenbeleid (zie met name het in bijlage II opgenomen overzicht). In het MER moet worden aangegeven, op welke wijze en in welke mate operationalisering van de winplaats Oosterweilanden moet bijdragen aan de uitvoering van de Overijsselse taakstelling voor het scheppen van winningsmogelijkheden voor beton- en metselzand.

Op 27 november 1997 heeft bestuurlijk overleg plaatsgevonden tussen de minister van Verkeer en Waterstaat en het IPO (interprovinciaal overlegorgaan) over de taakstellingen voor de periode 1999 t/m 2008. In dit overleg zijn op hoofdpunten de volgende conclusies getrokken:

- uitgegaan wordt van een prognose voor de landelijk behoefte van 220 miljoen ton aan beton- en metselzand en vervangende secundaire grondstoffen; uitgaande van een inzet van 10 miljoen ton secundaire grondstoffen zou voor 210 miljoen ton aan gebieden gereserveerd moeten worden.;
- om evenwel de druk te vergroten om alternatieven voor op het land gewonnen beton- en metselzand beschikbaar te krijgen, is besloten vooralsnog uit te gaan van een 20% lagere totale landelijke taakstelling, dat wil zeggen van 170 miljoen ton;
- in voorbereiding zijnde winlocaties zullen niet gestopt of vertraagd worden;
- V&W en IPO stellen in overleg met het bedrijfsleven een implementatieplan op ter bevordering van het gebruik van alternatieven;
- uitgaande van een totale landelijke taakstelling van 170 miljoen ton is voor Overijssel een taakstelling vastgesteld van 12 miljoen ton.

Uit het bovenstaande is hier met name van belang, dat de taakstelling van de provincie Overijssel voor de periode 1999 t/m 2008 is verlaagd van 16 mln ton naar 12 mln ton. De oppervlakte van de winplaats Oosterweilanden is afhankelijk van 3 wezenlijk causaal met elkaar samenhangende en variabel te stellen factoren. Ten aanzien van deze 3 factoren hebben wij de volgende theoretische uitgangspunten gehanteerd:

1. een tot in de verre toekomst vastliggende taakstelling van 12 mln ton per 10 jaar, waarop een productie in Overijssel van maximaal 1,2 mln ton per jaar wordt gebaseerd;
2. het niet meer vastpinnen van een tijdhorizon (exploitatieperiode) van de winplaats;
3. een ruimtelijk (optimale) benutting van de winzone; een variatie in bruto-ruimtebeslag voor de winplaats mede afhankelijk van de eindbestemming en herinrichting.

Oppervlakte van de winplaats

Op grond van bovenstaande uitgangspunten stellen wij als randvoorwaarde, dat de te ontwikkelen winplaats een netto-oppervlakte dient te hebben van minimaal 75 ha en maximaal 100 ha. Dit betekent, dat uitgegaan wordt van een tijdhorizon van 2025 á 2030; dit impliceert een bruto-oppervlak van de winplaats van ca. 110 tot 200 ha, afhankelijk van de keuze van de eindbestemming en inrichting binnen de (bruto-)contourlijn van de totale winplaats.

Met name de hierna volgende overwegingen hebben aan deze keuze ten grondslag gelegen:

- uitgegaan wordt van een maximaal toelaatbare productie in Overijssel van 1,2 mln ton per jaar voor de periode 1999 t/m 2008, maar ook voor de jaren daarna binnen de tijdhorizon.
- een verlenging van de tijdhorizon van 2020 (zoals tot nu toe in het beleid was vastgelegd) tot 2030 is aanvaardbaar indien daarmee een optimale eindige inrichting wordt bereikt. Fasering van de ontgraving en de herinrichting wordt dan wel belangrijker;
- optimalisering van de inrichting van het residu van de winplaats, waarmee tevens de eindige ontwikkeling van het gebied vastligt. Voorkomen moet worden, dat -indien zou worden uitgegaan van een kleinere winplaats- de overeengekomen inrichting doorkruist zou worden door latere uitbreidingen. Het maken van een keuze van een grotere netto-oppervlakte en een verder weg

liggende tijdhorizon heeft als voordeel, dat een eventueel hoger wordende taakstelling gemakkelijk in Oosterweilanden kan worden opgevangen;

- rentabiliteit: er dient een evenwicht te zijn tussen de opbrengsten (winbare hoeveelheden zand) en de kosten (verwerkingsinstallaties, aanleg afvoerwegen, hinderbeperkende maatregelen, compenserende maatregelen, inrichting en beheer ten behoeve van de eindbestemming).

Met de hierboven aangegeven randvoorwaarden wordt tevens tegemoet gekomen aan enkele van de hoofdpunten uit het advies van de Commissie voor de milieueffectrapportage.

Eindbestemming en herinrichting winplaats

De winzone Oosterweilanden is gelegen in de gemeente Vriezenveen. De gemeente zal haar bestemmingsplan aan moeten passen om uitvoering van de ontgroning mogelijk te maken. De gemeente heeft onder de volgende -voor de milieu-effectrapportage relevante- voorwaarden planologische medewerking toegezegd:

1. de winzone maakt in elk geval aan de zuidzijde deel uit van een groene bufferzone tussen de stad Almelo en het dorp Vriezenveen;
2. de gemeente bepaalt primair de meest passende bestemming van het residu van de ontgroning. Herinrichting dient direct te volgen op fasegewijze ontgroning.

Het is gewenst, dat -zoals ook in het advies van de Commissie m.e.r. wordt aanbevolen- in een vroegtijdig stadium van het opstellen van het MER in nauwe samenwerking tussen provincie, gemeente en initiatiefnemer een visie wordt ontwikkeld op de eindbestemming en herinrichting van het gebied. Omdat de besluitvormingsprocedure en de uitvoering van de ontgroning nog een lange tijd in beslag zullen nemen, dient deze visie voldoende flexibiliteit te bevatten. De reeds ingestelde projectgroep biedt voor het ontwikkelen van een visie een goed kader.

Motivering van de locatie

In het MER dient te worden aangegeven op basis waarvan is gekozen voor de locatie Oosterweilanden. Daarbij dient gebruik te worden gemaakt van de in bijlage II genoemde onderzoeksrapporten en beleidsnota's. Aanbevolen wordt om in het MER een samenvatting op te nemen van het rapport Integrale evaluatie beton- en metselzandwinning in Overijssel (juli 1994).

2.2 Doel

In de doelstelling van het project moet een concrete en duidelijke omschrijving van de doelen worden opgenomen. Het concreet beschrijven van de omvang van de zandwinning, de winbare hoeveelheden beton- en metselzand, de maximale diepte en de fasering (in ruimte en tijd) moeten als doel worden vermeld. In het MER moeten ook de doelen ten aanzien van de eindbestemming en herinrichting van de winplaats en van milieubescherming en -verbetering worden aangegeven. Waar sprake is van een prioritering van doelen, dient dit ook te worden vermeld. Doelen moeten zodanig worden geformuleerd, dat ze kunnen dienen voor de afbakening van te beschrijven alternatieven. Met het oog op het volwaardig meewegen van het milieubelang in de besluitvorming moeten de doelen zo worden gesteld, dat er ruimte is voor het ontwikkelen van alternatieven die gunstig zijn voor het milieu.

2.3 Besluitvorming

Kort moet worden aangegeven, welke randvoorwaarden en uitgangspunten (ruimtelijke beperkingen, grenswaarden emissies, e.d.) gelden bij dit voornemen. Hierbij dient te worden verwezen naar de beleidsnota's, (ontwerp)plannen en wetten, waarin deze zijn of worden vastgelegd. In bijlage II is een overzicht opgenomen van beleidsnota's, die in dit opzicht relevant kunnen zijn.

Voorts moet aangegeven worden of er in (de omgeving van) het studiegebied gebieden liggen, die op grond van milieuaspecten een speciale status in het beleid hebben of krijgen (bij voorbeeld het natuurgebied "Fayersheide", "Kooiplas" en het weidevogelgebied. De consequenties hiervan voor de ontwikkeling van alternatieven, moeten eveneens worden aangegeven. Tevens moet beschreven worden, welke maatstaven voor de afweging van alternatieven (bijvoorbeeld grens- en streefwaarden) aan het

milieubeleid worden ontleend.

Het MER dient aan te geven, dat het is opgesteld ten behoeve van het nemen van een besluit ingevolge artikel 3 van de Ontgrondingenwet. Dit besluit over de aanvraag om ontgrondingsvergunning wordt -na indiening van het MER- door Gedeputeerde Staten van Overijssel genomen.

Het MER zal tevens moeten dienen als basis voor de te nemen besluiten over de provinciale milieuvergunning en het gemeentelijke bestemmingsplan.

In het MER moet ook een overzicht worden gegeven van eerder genomen ter zake doende besluiten. Tot slot zal moeten worden aangegeven welke besluiten verder nog moeten worden genomen om de ontgroning te kunnen uitvoeren. Hierbij moet in elk geval gedacht worden aan: het aan het openbaar verkeer onttrekken van wegen, te verlenen bouwvergunningen en door het waterschap te nemen besluiten.

3. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

3.1 Algemeen

In het MER moeten de voorgenomen activiteit en de redelijkerwijs in beschouwing te nemen alternatieven worden beschreven en gemotiveerd. De initiatiefnemer kan in de MER al een duidelijke voorkeur voor één van de alternatieven uitspreken. Ook is het mogelijk te volstaan met het presenteren van gelijkwaardige alternatieven. Voor onderlinge vergelijking moeten de milieueffecten van de alternatieven volgens dezelfde methode en met hetzelfde detailniveau worden beschreven. Beschrijving van het meest milieuvriendelijke alternatief is verplicht.

3.2 Ontwikkelen van alternatieven

Aanbevolen wordt om een aanpak te volgen, die leidt tot een beperkt aantal integrale alternatieven. Dit wil zeggen, dat in het MER geen onderscheid dient te worden gemaakt tussen inrichtings- en uitvoeringsalternatieven, zoals in de startnotitie wordt aangegeven. De voorgenomen activiteit kan worden opgebouwd uit de volgende deelactiviteiten:

- ontgrondingsactiviteiten;
- verwerking en afvoer van zand;
- herinrichtingsactiviteiten (het geschikt maken voor de eindbestemming);
- preventieve, mitigerende en compenserende maatregelen.

Deze deelactiviteiten worden in paragraaf 3.3 nader toegelicht.

Zoals is aangegeven in par 2.1, dient de netto-oppervlakte van de winplaats minimaal 75 ha en maximaal 100 ha te bedragen.

Bij het ontwikkelen van alternatieven dient de volgende werkwijze te worden gevolgd:

a. Varianten ontgroning

Onderzoek voor de verschillende deelactiviteiten, op welke onderdelen zinvol varianten onderscheiden kunnen worden. Besteed hierbij in ieder geval aandacht aan de milieu-argumenten.

b. Varianten eindbestemming

Beschrijf, uitgaande van de hiervoor aangegeven minimaal en maximaal mogelijke oppervlakte van de winplaats, varianten, waarin de keuzen met betrekking tot herinrichting en eindbestemming van de

locatie na beëindiging van de winning tot uiting komen. Beschrijf globaal de milieugevolgen van de mogelijk geachte eindbestemmingen.

c. **Integrale alternatieven**

Ontwikkel op grond van bovenstaande varianten, als zijnde bouwstenen, een beperkt aantal integrale alternatieven. Deze alternatieven bestaan uit een consistente combinatie van de aanpak van de ontgronding, in relatie tot de gewenste eindbeelden voor het gebruik en inrichting na afloop van de winning en passen binnen de gekozen randvoorwaarden voor wat betreft de netto-oppervlakte van de winplaats.

3.3 Deelactiviteiten

De volgende deelactiviteiten, die niet los van elkaar kunnen worden gezien, dienen te worden onderscheiden.

Ontgrondingsactiviteiten

Geef inzicht in:

- ◇ een zo goed mogelijke beschrijving van de geologische situatie en de winbaarheid van grove zanden voor de productie van beton- en metselzand op grond van een voldoende aantal uitgevoerde boringen en zeefanalyses; tevens een ruimtelijke vertaling van de winbaarheid van beton- en metselzand binnen de winzone;
- ◇ de hoeveelheid af te graven bovengrond, hoeveelheid, die in depot wordt gezet, afgevoerd, teruggestort of voor herinrichting gebruikt;
- ◇ de uitvoering van de winning (winningsmethode, opslag in depots, etc.);
- ◇ de begrenzing, waarbinnen de ontgrondingsactiviteiten, als hierboven aangeduid, zullen worden uitgevoerd;
- ◇ het beoogde wintempo en de fasering van de ontgronding (zowel ruimtelijk als in de tijd);
- ◇ de perioden (seizoenen, dagen van de week, uren van de dag), waarop ontgrondingsactiviteiten plaatsvinden;

Verwerking en afvoer van zand

Geef inzicht in:

- ◇ het terrein, waar de zandbewerkingsactiviteiten en de depots voor de verschillende zandproducten en de afgegraven bovengrond zullen worden gesitueerd; de wijze, waarop het gewonnen zand wordt bewerkt en opgeslagen;
- ◇ het zo optimaal mogelijk verwerken van het geologisch moedermateriaal uit de winplaats Oosterweilanden tot de verschillende zandproducten. De mogelijkheid om fijner zand in beton toe te passen dient daarbij te worden betrokken;
- ◇ de wijze, waarop de zandproducten en (elders) bruikbare bovengrond zullen worden afgevoerd (per as, over water, pijpleiding of transportband);
- ◇ de ontsluiting van de locatie per as en de aansluiting op de bestaande infrastructuur;
- ◇ de huidige verkeersintensiteit op het openbare wegennet, de autonome ontwikkeling hiervan, de toename in de verkeersintensiteit als gevolg van de zandtransporten in relatie met de capaciteit van het wegennet.
- ◇ indien ook afvoer per schip wordt beoogd, dient te worden aangegeven op welke wijze dit eventueel zal plaatsvinden; tevens dient in dat geval te worden aangegeven van welke laadhaven(s) en op- en overslagfaciliteiten gebruik gemaakt zal worden.
Hierbij dient te worden opgemerkt, dat voor de provincie afvoer per schip voor de periode 1999 t/m 2008 geen beleidsmatige doelstelling is, omdat zij in elk geval voor die periode geen taakstelling heeft voor het scheppen van winningsmogelijkheden voor de resterende landelijke behoefte.

Herinrichting en eindbestemming

Geef inzicht in:

- ◇ de herinrichting en het eindbeeld van de plas en omgeving met daarbij behorende functies (bijvoorbeeld natuur, recreatie, wonen aan water, waterretentie);

- ◊ de inrichting van het residu van de zandwinplas, met bruto-oppervlakte winplaats, netto-oppervlakte winplaats (waterdiepte >2m), vormgeving waterdiepte, oeverlengte, ondiepten, taludhellingen mede met het oog op de mogelijkheden voor natuurontwikkeling, (oever)recreatie, en wonen aan water);
- ◊ de wijze, waarop het principe “werk met werk maken” zal worden toegepast en op welke wijze fasegewijze herinrichting zal plaatsvinden;
- ◊ de wijze van eventuele aansluiting van de plas op het oppervlaktewater in de omgeving;
- ◊ de te ontwikkelen natuur in relatie tot de bestaande en te verwachten oppervlaktewater-, grondwater-, en (water)bodemkwaliteit en peilvariaties in de plas.

Hoewel dit geen verplicht onderdeel van het MER uitmaakt, wordt aanbevolen om aan te geven hoe en door wie de herinrichting van het residu wordt gerealiseerd, inclusief de financiering daarvan alsmede de te treffen regelingen daartoe. Ook dient te worden vermeld, hoe het toekomstige beheer van de gerealiseerde herinrichting wordt verzekerd, eveneens inclusief financiering daarvan. Dit geldt ook voor het beheer van de werken, die ter compensatie moeten worden uitgevoerd in de omgeving van de uitgevoerde ontgronding.

Preventieve, mitigerende en compenserende maatregelen

Geef aan hoe negatieve milieueffecten, als gevolg van ontgronding en de herinrichting kunnen worden voorkomen, verminderd of gecompenseerd. Denk daarbij onder andere aan:

- ◊ Maatregelen om grondwaterstandsveranderingen in de omgeving zo veel mogelijk te beperken;
- ◊ Maatregelen om emissies van geluid-, trilling en stof te voorkomen of te verminderen, zoals:
 - (plaatselijke) afschermingen en (tijdelijke) geluidswallen;
 - afscherming van of voorziening aan mobiele en stationaire bronnen van geluid en trillingen;
 - fasering van de ontgronding zowel in de ruimte als in de tijd;
 - afdekking van depots;
- ◊ Maatregelen ter voorkoming van schadelijke emissies naar bodem, grond- en oppervlaktewater;
- ◊ Maatregelen om verkeersoverlast en verkeersonveilige situaties te voorkomen of te verminderen; dit bij voorbeeld door ontsluiting buiten bewoningskernen om.
- ◊ Het inzetten van een elektrische zuiger als zijnde een mogelijkheid om de hierboven genoemde effecten te verminderen of teniet te doen; hierbij dienen met name de gevolgen voor het aspect geluid en de energiebalans in beeld te worden gebracht;
- ◊ De uitvoeringswijze van de ontgronding, zodat het risico op stabiliteitsverlies afdoende wordt beperkt.

3.4 Nul-alternatief

Zonder de exploitatie van de winplaats Oosterweilanden kan niet worden voldaan aan de taakstelling, die de Provincie Overijssel is overeengekomen met de minister van Verkeer & Waterstaat. Daarom is het niet doorgaan van de activiteit niet als een reëel alternatief te beschouwen. In het MER kan worden volstaan met het beschrijven van de huidige milieusituatie, inclusief autonome ontwikkeling, als referentiekader voor de vergelijking van de gekozen integrale alternatieven.

3.5 Meest milieuvriendelijk alternatief

Het meest milieuvriendelijke alternatief (mma) moet:

- realistisch zijn, dat wil zeggen het moet voldoen aan de doelstellingen van de initiatiefnemer, alsmede binnen zijn of haar competentie liggen;
- uitgaan van de beste beschikbare mogelijkheden ter bescherming of verbetering van het milieu.

Als aangrijpingspunten voor de ontwikkeling van het mma kan bijvoorbeeld worden gedacht aan een mma-natuur, dat een herinrichting kent, gebaseerd op de potenties van het gebied en omgeving, aangevuld met preventieve, mitigerende en compenserende maatregelen, als aangeduid in paragraaf 3.3.

4. BESTAANDE MILIEUTOESTAND, AUTONOME ONTWIKKELING EN MILIEUGEVOLGEN

De bestaande toestand van het milieu in het studiegebied, inclusief de te verwachten autonome ontwikkeling hiervan, moet worden beschreven als referentie voor de beoordeling van de te verwachten milieu-effecten. Daarbij wordt onder de autonome ontwikkeling verstaan: de toekomstige ontwikkeling van het milieu zonder dat de voorgenomen activiteit of een van de alternatieven wordt gerealiseerd. Bij deze beschrijving moet het MER uitgaan van ontwikkelingen van de huidige activiteiten in het studiegebied en van reeds genomen besluiten over nieuwe activiteiten. Het studiegebied moet op kaart worden aangegeven en omvat de locatie en haar omgeving, voorzover daar effecten van de voorgenomen activiteit kunnen gaan optreden. Per milieu-aspect kan de omvang van het studiegebied verschillen. Tevens moeten op kaart de in het studiegebied gelegen gevoelige gebieden en objecten, worden aangegeven, zoals het natuurgebied "Fayersheide", "Kooiplas", het weidevogelgebied en woongebieden.

Bij de beschrijving van de milieugevolgen dienen de volgende algemene richtlijnen in acht te worden genomen:

- ◊ bij de beschrijving van de gevolgen voor het milieu moet, waar nodig, de ernst worden bepaald in termen van aard, omvang, reikwijdte, mitigeerbaarheid en compenseerbaarheid;
- ◊ per milieugevolg moet worden beschreven of het gaat om een tijdelijk effect of niet en of het een onomkeerbaar effect betreft of niet (bijvoorbeeld de eventuele verdroging van "Fayersheide");
- ◊ naast negatieve effecten moet ook aan positieve effecten aandacht worden besteed, zoals ontwikkeling van nieuwe natte natuur en/of recreatieve mogelijkheden;
- ◊ behalve directe effecten moeten ook afgeleide effecten worden beschreven zoals de verkeersaantrekkende werking van de zandwinningsplas, indien wordt gekozen voor een recreatieve eindbestemming;
- ◊ bij onzekerheden over het wel of niet optreden van effecten moet een betrouwbaarheidsanalyse worden uitgevoerd of een 'worst-case-scenario' worden gebruikt;
- ◊ onzekerheden en onnauwkeurigheden in de voorspellingsmethoden en in gebruikte gegevens moeten worden vermeld;
- ◊ vooral aandacht moet worden besteed aan die effecten, die per alternatief verschillen of die welke de gestelde normen (bijna) overschrijden;
- ◊ met name dient aandacht te worden besteed aan kwantitatieve beschrijving van de gevolgen voor de aspecten hydrologie en geluid;
- ◊ de manier, waarop de milieugevolgen zijn bepaald dient inzichtelijk en controleerbaar te zijn door het opnemen van basisgegevens in bijlagen of expliciete verwijzing naar geraadpleegd achtergrondmateriaal.

4.1 Bodem en water

Bestaande toestand en autonome ontwikkelingen

Geef, voorzover dat in relatie staat met de milieugevolgen, een beschrijving van:

- ◊ de opbouw van de holocene en pleistocene afzettingen en de variatie daarin, alsmede de dikte van het eerste watervoerende pakket;
- ◊ de bodemtypen, de opbouw en de eigenschappen van de bodem (onder andere vochthoudend vermogen), bodemkundige kwaliteit en grondwatertrappen;
- ◊ geohydrologie: geohydrologische opbouw, geohydrologische variabelen (doorlaatvermogen, weerstanden), grondwaterstijghoogten en grondwaterfluctuaties, isohypsenkaarten, grondwaterkwaliteit (chemische samenstelling) en grondwateronttrekkingen;
- ◊ oppervlaktewater:
 - peilen, peilfluctuaties, kwaliteit en schommelingen in kwaliteit van het oppervlaktewater in het studiegebied;

- waterhuishoudkundige situatie: waterafvoer, wateraanvoer en -berging;
- ◇ de relatie oppervlaktewater - grondwater (drainageweerstanden, kwel- en infiltratiegebieden);
- ◇ de zettingsgevoeligheid met het oog op de gebouwde omgeving.

Milieugevolgen

Geef inzicht in:

- ◇ het risico op zettingsvloeiing van taluds en toon aan, wat als een voldoende veilig talud kan worden beschouwd;
- ◇ het risico van verspreiding van eventueel aanwezige verontreinigingen in de bodem en in grond- en oppervlaktewater;
- ◇ de diepte van de thermische spronglaag in een gemiddeld jaar, de wijze, waarop deze diepte afhankelijk is van de vormgeving van de plas, de wijze waarop dit de waterkwaliteit beïnvloedt en de gevolgen hiervan voor de mogelijkheden voor recreatie en natuurontwikkeling.
- ◇ de effecten van de plas en van het in te stellen waterpeil in de plas, op kwel en op de grondwaterstanden in de omgeving; deze dienen te worden gekwantificeerd met behulp van een voldoende gedetailleerd meerlagen grondwaterstromingsmodel. De relaties tussen het (groot) oppervlaktewater en het grondwater moeten worden meegenomen. Geef inzicht in zowel de wijze van ijking als in de resultaten van de ijking.

4.2 Natuur

Bestaande toestand en autonome ontwikkelingen

Geef een beschrijving van:

- ◇ de aanwezige natuurgebieden, weidevogel- en wintertrekvogelgebieden en andere gebieden met natuurwaarden;
- ◇ de situering in de regio van de ecologische hoofdstructuur en de provinciale uitwerking daarvan;
- ◇ de aanwezige natuurdoeltypen, plantengemeenschappen, provinciale en nationale doelsoorten;
- ◇ de potenties voor natuurdoeltypen en plantengemeenschappen.

Bijzondere aandacht verdient de aanwezigheid van grondwaterafhankelijke biotopen (kwelgebieden, vochtafhankelijke vegetaties), die beïnvloed kunnen worden door wijzigingen in de hydrologie. Wat betreft het natuurgebied "Fayersheide" dient gebruik gemaakt te worden van de voor dit gebied verzamelde gegevens met betrekking tot de grondwaterkwantiteit. Tevens kan gebruik gemaakt worden van het rapport "De vegetatie van de Fayersheide", in 1997 opgesteld door de KNNV. Wat betreft het weidevogelgebied kan gebruik gemaakt worden van het rapport "Weidevogelinventarisatie 1996 De Buitenlanden", eveneens opgesteld door de KNNV.

Milieugevolgen

Geef inzicht in:

- ◇ het verdwijnen van ecologische waarden, uitgedrukt in natuurdoeltypen en bijzondere plantengemeenschappen, provinciale en nationale doelsoorten;
- ◇ de aantasting van ecologische waarden als gevolg van een verandering van de hoeveelheid kwel en/of als gevolg van een verandering in de grond- en oppervlaktewaterkwaliteit;
- ◇ de aantasting van ecologische waarden als gevolg van uitvoering van werkzaamheden, installaties, opslag, infrastructuur en verkeer;
- ◇ het ontstaan van nieuwe kansen voor ecologische waarden.

4.3 Landschap en cultuurhistorie

Omdat volgens opgave van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek (ROB) geen archaeologische waarden in het gebied te verwachten zijn hoeft hiernaar geen onderzoek te worden uitgevoerd.

Bestaande toestand en autonome ontwikkelingen

Geef een beschrijving van:

- ◇ de landschappelijke elementen en patronen
- ◇ de visueel ruimtelijke en cultuurhistorische betekenis van aanwezige elementen en patronen;
- ◇ de visueel ruimtelijke structuur van het gebied (openheid, herkenbaarheid, identiteit).

Milieugevolgen

Geef inzicht in:

- ◇ de visueel-ruimtelijke invloed van de heringerichte locatie en het toekomstig gebruik daarvan op de omgeving (betrek hierbij ook de mogelijkheid van aanvullende landschappelijke voorzieningen);
- ◇ de visueel-ruimtelijke invloed op de omgeving van de ontgrondingsactiviteit en de daarvoor noodzakelijke voorzieningen;
- ◇ de invloed van de winning op de cultuurhistorische waarden.

4.4 Woon- en leefmilieu

Bestaande toestand en autonome ontwikkelingen

Geef een beschrijving van:

- ◇ de huidige geluidssituatie en de autonome ontwikkeling hiervan (referentieniveau, geluidbelastingen, geluidgevoelige gebieden en objecten);
- ◇ de aanwezige verkeersverbindingen in het studiegebied en de functie daarvan;
- ◇ de huidige situatie ten aanzien van verkeers(on)veiligheid;
- ◇ de aanwezige woningen en landbouwbedrijven;
- ◇ de overige landbouwkundige situatie (verkaveling, waterbeheersing, productie-omvang);

Milieugevolgen

Geef inzicht in:

- ◇ de geluidhinder ten gevolge van het ontgronden en van het bewerken van materiaal in installaties voor geluidgevoelige gebieden en objecten (in elk geval de 50, 45 en 40 dB(A)-contour en de maximaal optredende geluidniveau's); uitgesplitst naar geluidsbron en cumulatief en tevens per fase van de ontgroning (stationaire en variabele bronnen);
- ◇ de toename van geluidhinder als gevolg van vrachtverkeer;
- ◇ trillingshinder ten gevolge van het ontgronden, het bewerken van materiaal in installaties of door de uitvoering van transporten; hierbij dient ook aandacht besteed te worden aan laagfrequent geluid;
- ◇ het optreden van stofhinder;
- ◇ de afname van de bereikbaarheid (barrièrewerking);
- ◇ de gevolgen voor de verkeersveiligheid;
- ◇ veiligheidsrisico's als gevolg van de betreding van de locatie tijdens de exploitatie (bij voorbeeld door kinderen, of recreanten);
- ◇ de te slopen woningen;
- ◇ de te beëindigen landbouwbedrijven;
- ◇ de beïnvloeding van landbouwbedrijven, die grond binnen de toekomstige winplaats hebben liggen;
- ◇ de wijze, waarop door meer exacte situering van de winplaats en fasering van de ontwikkeling ervan, deze gevolgen kunnen worden verminderd of gecompenseerd.

Het beschrijven van de hierboven genoemde gevolgen is van belang voor de maatschappelijke samenhang als één van de dimensies van duurzame ontwikkeling.

Herinrichting en secundaire gevolgen

Fasegewijs tijdens de ontgronding of na voltooiing van de ontgronding zal de plas door herinrichting beschikbaar komen voor de nog te kiezen eindbestemming. In het MER moeten de negatieve en positieve milieueffecten, die deze eindbestemming en herinrichting met zich meebrengen, globaal worden beschouwd.

Geef in ieder geval inzicht in de verkeersaantrekkende werking van de (recreatie)plas en de gevolgen daarvan (geluidhinder, verkeersveiligheid). Geef daarnaast inzicht in de mogelijkheden, die ontstaan voor nieuwe en bestaande natuur en de invloed, die de heringerichte plas zal hebben op de beleving en waardering van het woon- en leefmilieu.

5. VERGELIJKING VAN ALTERNATIEVEN

De milieu-effecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven moeten onderling en met de referentiesituatie(s) worden vergeleken. Doel van de vergelijking is inzicht te geven in de mate, waarin, dan wel de essentiële punten waarop, de positieve en negatieve effecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven verschillen. Vergelijking moet bij voorkeur op grond van kwantitatieve informatie plaatsvinden.

Bij de vergelijking moeten de doelstellingen en de grens- en streefwaarden van het milieubeleid worden betrokken. Aanbevolen wordt een indicatie te geven van de kosten van de verschillende varianten/alternatieven (voorzover zinvol)

6. LEEMTEN IN INFORMATIE

Het MER moet aangeven over welke milieuaspecten geen informatie kon worden opgenomen wegens het gebrek aan gegevens. Deze inventarisatie moet worden toegespitst op die milieuaspecten, die in de verdere besluitvorming een belangrijke rol kunnen spelen. Op die manier kan worden beoordeeld, wat de consequenties zijn van het gebrek aan milieuinformatie.

Beschreven moet worden:

- ◇ welke onzekerheden zijn blijven bestaan en wat hiervan de reden is;
- ◇ in hoeverre op korte termijn zou kunnen worden voorzien in de leemten in informatie;
- ◇ hoe ernstig leemten en onzekerheden kunnen zijn voor het te nemen besluit;
- ◇ de consequenties die leemten en onzekerheden kunnen hebben voor het besluit

7. EVALUATIEPROGRAMMA

Gedeputeerde Staten van Overijssel zal bij het besluit over de aanvraag om ontgrondingsvergunning aangeven op welke wijze en op welke termijn een evaluatieonderzoek verricht zal worden om de voorspelde effecten met de daadwerkelijk optredende effecten te kunnen vergelijken en zonodig aanvullende mitigerende maatregelen te treffen. Het verdient aanbeveling, dat de VOF Oosterweilanden in het MER reeds een aanzet geeft voor een programma voor dit evaluatieonderzoek.

Tijdens de gehele uitvoering van de ontgronding dient monitoring plaats te vinden van grondwaterstanden, stijghoogten in de watervoerende lagen, de kwaliteit van het oppervlaktewater en het grondwater.

8. VORM EN PRESENTATIE

Bijzondere aandacht verdient de presentatie van de vergelijkende beoordeling van de alternatieven. De onderlinge vergelijking dient bij voorkeur overzichtelijk te worden gepresenteerd met behulp van tabellen, figuren en kaarten.

Voorts wordt aanbevolen om:

- een beknopt, goed leesbaar hoofdrapport te maken;
- achtergrondgegevens, die conclusies, voorspellingen en keuzen onderbouwen, zoveel mogelijk in bijlagen op te nemen;
- een verklarende woordenlijst, een lijst met gebruikte afkortingen en een literatuurlijst als bijlage op te nemen;
- bij presentatie van kaarten recent kaartmateriaal te gebruiken, topografische namen goed leesbaar weer te geven en een duidelijke legenda bij te voegen.

9. SAMENVATTING VAN HET MER

De samenvatting is het deel van het MER, dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers en verdient daarom bijzondere aandacht. Het moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER. Daarbij moeten de belangrijkste zaken zijn weergegeven, zoals:

- de hoofdpunten voor de besluitvorming;
- de voorgenomen activiteit en de integrale alternatieven;
- de belangrijkste effecten voor het milieu bij het uitvoeren van de voorgenomen activiteit en de alternatieven;
- de mogelijkheid om deze effecten door preventieve, mitigerende of compenserende maatregelen te verminderen of teniet te doen;
- de vergelijking van de alternatieven en de argumenten voor de selectie van het meest milieuvriendelijke alternatief en het voorkeursalternatief;
- belangrijke leemten in informatie.

Bijlage Ia Overzicht personen en instanties, die een zienswijze of advies hebben uitgebracht

NR.	DATUM:	PERSOON OF INSTANTIE	PLAATS	DATUM ONTVANGST
1.	23-12-1997	Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek (ROB)	Amersfoort	MWA98/18 05-01-1998
2.	22-12-1997	Staatsbosbeheer	Zwolle	MWA97/2581 24-12-1997
3.	05-01-1998	J. Schipper, H. Koerssen, G.J.R Geerligs en J.F. Brink	Vriezenveen	MWA98/43 07-01-1998
4.	05-01-1998	Bezirksregierung Weser-Ems	Oldenburg	MWA98/39 07-01-1998
5.	03-01-1998	Fam. H. Lubbers	Daarle	MWA98/33 06-01-1998
6.	02-01-1998	Buurtbewoners Horstweg	Vriezenveen	MWA98/32 06-01-1998
7.	29-12-1998	Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging (afdelingen Twenthe en Vriezenveen), IVN (afdeling Almelo) en Twentse Vogelwerkgroep	Vriezenveen	MWA98/21 05-01-1998
8.	23-12-1997	E. Alberts	Vriezenveen	MWA98/20 05-01-1998
9.	30-12-1997	Buurtbewoners Boslandweg/Buitenlandweg	Vriezenveen	MWA98/19 05-01-1998
10.	24-12-1997	Gewestelijke Land- en Tuinbouw Organisatie Overijssel	Deventer	MWA98/17 05-01-1998
11.	29-12-1997	Gewestelijke Land- en Tuinbouw Organisatie Overijssel, ing. J. Boelm, namens G. Brink te Vriezenveen	Deventer	MWA98/16 05-01-1998
12.	08-01-1998	Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, directie Oost	Deventer	MWA98/68 08-01-1998

Bijlage Ib Samenvatting zienswijzen en adviezen en reactie daarop

Nr.	Zienswijze	Reactie
1.	<p>Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek (ROB)</p> <p>Er zijn mogelijk archeologische waarden in het geding; een actueel overzicht wordt nagezonden.</p>	<p>Bij nadere brief van 15 januari 1998 heeft ROB aangegeven, dat een nadere inventarisatie door haar heeft uitgewezen, dat de archeologische waarden in het gebied volgens de bestaande inzichten zeer gering zijn. Er is dan ook geen aanleiding om terzake een richtlijn op te nemen. Mochten zich bij de uitvoering van de ontgroning toch archeologische waarden manifesteren, dan zal dit op de gebruikelijke wijze bij het ROB dienen te worden gemeld.</p>
2.	<p>Staatsbosbeheer</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. het natuurgebied Fayersheide herbergt een groot aantal wettelijk beschermde plantsoorten en is overigens een relict van een vroeger zeer uitgestrekt en botanisch bijzonder rijk gebied met blauwgraslanden en heischraalhooilanden, welke beide vegetatietypen nu in Nederland uiterst zeldzaam zijn; 2. Staatsbosbeheer beschikt ter plaatse reeds jaren over een net van grondwaterstandsbuizen, die tweemaal per maand worden opgenomen; de gegevens daarvan worden graag ter beschikking gesteld; 3. Fayersheide is niet ruim 5 ha groot, maar ruim 10 ha; 4. Bijgevolg is Fayersheide een belangrijk en uiterst kwetsbaar reservaat, waarvan het duurzaam voortbestaan geheel afhankelijk is van de instandhouding en zo mogelijk verbetering van de relatie met het grondwater. Deze relatie zal praktisch zeker door de voorgenomen grootschalige ontgroning worden beïnvloed; nader onderzoek terzake aan de hand van enkele opgegeven parameters is dus van het grootste belang. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. in de richtlijnen staat aangegeven, dat van bestaande kennis terzake gebruik moet worden gemaakt; 2. in de richtlijnen staat vermeld, dat van deze gegevens gebruik moet worden gemaakt; de richtlijnen zijn opgesteld mede op grond van de in de bijlage voorgestelde parameters (zie par. 4.2); 3. dit is juist; 4. het hydrologisch onderzoek wordt een belangrijk onderdeel van het MER in verband met effecten naar de omgeving, waaronder het gebied "Fayersheide" (zie par. 4.2).
3.	<p>J. Schipper, H.Koerssen, G.J.R. Geerligts en J.F. Brink</p> <p>Als leden van de klankbordgroep vragen zij aandacht voor:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. het belang van een groene buffer tussen Vriezenveen en Almelo; 2. de duidelijkheid, die nodig is over de definitieve vaststelling van de taakstelling beton- en metselzand voor Overijssel en de gevolgen voor Oosterweilanden; 3. de inrichting van het gebied tijdens en na afloop van de ontgroning; zij wensen betrokken te worden bij de daarin te maken keuzes; 	<ol style="list-style-type: none"> 1. wordt door ons onderschreven, zie de geformuleerde doelstelling in par. 2.1; 2. in par 2.1 hebben wij zo goed mogelijk randvoorwaarden vastgelegd voor de omvang van de winplaats; de definitieve keuze met betrekking tot bruto- en netto-omvang moet in de komende jaren in de m.e.r. worden gemaakt; 3. de keuzes m.b.t. de inrichting moeten op grond van het uit te voeren onderzoek worden gemaakt; de klankbordgroep zal daarbij worden betrokken;

Nr.	Zienswijze	Reactie
3.	<p>4. natuurontwikkeling/inrichting randzones: er mag niet indirect nog meer grond aan de landbouw worden onttrokken;</p> <p>5. het onderzoeken van de mogelijke effecten voor bodem, (grond)water en woon- en leefmilieu;</p> <p>6. het grote beslag op ruimte, dat pas op termijn geëffectueerd zal worden; ontwikkelingskansen mogen niet onnodig worden beperkt;</p> <p>7. een goede regeling van klachten en schades.</p>	<p>4. de omvang van de randzones (het verschil tussen bruto- en netto-oppervlakte van de winplaats) zal in het MER moeten worden uitgewerkt; de inrichting daarvan dient doelmatig te zijn; wij nemen kennis van uw opmerking terzake;</p> <p>5. zie par. 4 van deze richtlijnen;</p> <p>6. in de richtlijnen (zie par. 3.3) is aangegeven, dat de fasering van de ontgronding in ruimte en tijd aangegeven moet worden;</p> <p>7. regeling hiervan is op dit moment niet aan de orde; dit is het geval, wanneer meer zicht bestaat op concrete uitvoering van de ontgronding i.c. wanneer de uitvoeringsbesluiten genomen moeten worden (ontgrondingsvergunning en milieuvergunning, wijziging bestemmingsplan). U kunt dit dan concreet inbrengen in iedere betrokken procedure.</p>
4.	<p>Bezirksregierung Weser-Ems Geen opmerkingen.</p>	<p>Wordt voor kennisgeving aangenomen</p>
5.	<p>Fam. H. Lubbers De startnotitie bevat geen enkele concreet voorstel; onderliggende onderzoeksrapporten zijn niet in te zien; de startnotitie is bijgevolg een inhoudsloze mededeling.</p>	<p>Een startnotitie voor een m.e.r. vormt de basis -niet meer, maar ook niet minder- voor een onderzoeks- en besluitvormingsproces; in dat proces zal nog meerdere malen met betrokken instanties en bewoners worden gecommuniceerd.</p>
6.	<p>Buurtbewoners Horstweg</p> <p>1. er wordt vanuit gegaan, dat de Horstweg (gedeelte Buitenlandweg-Oostermaatweg) afgesloten zal worden; verkeersoverlast op de Horstweg en Oosteinde dient vermeden te worden; voorgesteld wordt de zandwinning rechtstreeks op RW36 aan te sluiten;</p> <p>2. graag meer informatie over de invloed van de voorgenomen ontgronding op de grondwaterstanden in het gebied;</p> <p>3. graag aandacht voor de diverse milieuaspecten via de te verlenen milieuvergunning, alsmede voor de handhaving van de zondagsrust;</p> <p>4. qua nabestemming van het ontgrondingsresidu wordt inrichting tot een stiltegebied met mogelijkheden van passieve recreatie voorgestaan, met vermindering van woningbouw.</p>	<p>1. zoals uit par 4.4 blijkt achten wij hinder en verkeersonveiligheid door vrachtverkeer een belangrijk onderzoeksaspect; uw voorstel inzake de ontsluiting van de zandwinning achten wij een goede in het onderzoek mee te nemen suggestie;</p> <p>2. in par. 4.1 worden richtlijnen gegeven voor het uit te voeren geohydrologisch onderzoek;</p> <p>3. de resultaten van een MER vormen tevens de basis voor een door de provincie te verlenen milieuvergunning; te zijner tijd zal een ontwerp-milieuvergunning worden gepubliceerd, waarop dan een reactie gegeven kan worden. Hetzelfde geldt overigens voor de ontgrondingsvergunning;</p> <p>4. de keuze voor de nabestemming is primair aan de gemeente Vriezenveen en zal worden genomen op grond van het uitgevoerde onderzoek; wij nemen kennis van uw voorkeur terzake.</p>

Nr.	Zienswijze	Reactie
7.	<p>KNNV(afdelingen Twenthe en Vriezenveen), IVN (afdeling Almelo) en Twentse Vogelwerkgroep</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. vraagt extra aandacht voor de bijzondere positie van de nabije natuurgebieden "Fayersheide" en "Kooiplas", meer in het bijzonder geo-hydrologisch bezien in relatie tot de voorgenomen ontgroning; 2. door de voorgenomen ontgroning zal een groot deel van een van Twente's beste weidevogelgebieden verdwijnen: graag aandacht voor compensatie hiervoor zowel binnen het ontgrondingsresidu als elders, alsmede voor een daarbij passende herinrichting van het totale residu in zijn omgeving; 3. onderzocht moet worden hoe zandwinning zoveel mogelijk gelijktijdig kan worden gevolgd door herinrichting, zodat de ecologische nadelen kunnen worden beperkt.; de toekomstige eigendomsverhoudingen aangaande het ontgrondingsresidu zijn hierbij van groot belang; 4. de eventuele aanleg van een nieuw kanaaldeel ter ontsluiting moet worden vermeden (alleen bestaand kanaal Almelo-De Haandrik eventueel gebruiken); 5. mogelijke relaties/combinaties met de Ruilverkaveling met een Administratief Karakter Geesteren moeten bekeken worden; 6. de maximale mogelijkheden van zandwinning moeten uitdrukkelijk worden vastgelegd en op onafhankelijke wijze gecontroleerd. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. in par. 4,2 is opgenomen, dat bezien moet worden of en in hoeverre de zandwinning effect heeft op het natuurgebied "Fayerheide"; dit geldt ook voor de "Kooiplas", indien de effecten zich zover uitstrekken; 2. of en zo ja compensatie in de door u bedoelde zin nodig is, zal moeten blijken uit het MER; de herinrichting van het residu moet passen binnen de te kiezen eindbestemming; 3. fasering en zo veel mogelijk herinrichten ten behoeve van de eindbestemming ("werk met werk maken") tijdens de zandwinning is voor ons een uitgangspunt van beleid; in par. 3.3 wordt aanbevolen om aan te geven hoe herinrichting en beheer van het residu zal worden gerealiseerd, voorzover dat niet als gebruikelijk in de ontgrondingsvergunning wordt voorgeschreven; 4. afvoer van zand ten behoeve van de resterende landelijke behoefte door middel van een aan te leggen kanaal of anderszins is voor ons college geen beleidsdoelstelling. De te operationaliseren winplaats Oosterweilanden moet gezien worden in het kader van dekking van de eigen Overijsselse behoefte aan beton- en metselzand, waarbij in principe wordt uitgegaan van afvoer per as. 5. zoals in par. 4.4 aangegeven, worden de gevolgen voor de verkaveling in het gebied Oosterweilanden meegenomen in het onderzoek; daarin kan een relatie worden gelegd met de RAK Geesteren, indien daartoe reden is; 6. in de ontgrondingsvergunning zullen de bruto- en netto-begrenzing van de winplaats worden aangegeven. Ontgrondingsvergunningen worden door de provincie gecontroleerd.
8.	<p>E. Alberts</p> <p>Is als omwonende niet tegen de voorgenomen zandwinning, maar voorziet wel grote veranderingen in het gebied:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. verzoekt om via de MER duidelijk antwoord te geven op vragen m.b.t. risico's van grondwaterstandsverandering voor aangrenzende woningen; de overlast door vrachtverkeer, zandzuiginstallatie en stuifzand op de omgeving; en de beveiliging van de ontgrondingsplas met het oog op kleine kinderen; 2. wie controleert de VOF als toekomstig vergunninghouder? 	<ol style="list-style-type: none"> 1. in par. 4 is aangegeven, dat al deze aspecten bij het uit te voeren onderzoek moeten worden betrokken; in de milieuvergunning wordt een voorschrift opgenomen met betrekking tot de benodigde beveiliging van het terrein; 2. de provincie controleert de uitvoering van een ontgroning op grond van zowel de aan de VOF de te verlenen ontgrondingsvergunning als milieuvergunning, op grond van de daaraan verbonden voorschriften.

Nr.	Zienswijze	Reactie
9.	<p>Buurtbewoners Boslandweg/Buitenlandweg</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. hoe krijgen de bruto- en netto-begrenzing en de taluds van de voorgenomen ontgronding een bindend karakter; 2. hoe zullen de milieu-normen wat betreft geluidhinder, werktijden, stuifzand e.d. worden toegepast; 3. hoe zal de verkeersontsluiting plaatsvinden; 4. hoe zal evt. schadevergoeding i.v.m. geluidoverlast, stuifzand, horizonvervuiling, grondwaterstandsverandering e.d. plaatsvinden. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. via voorschriften (inclusief kaartmateriaal) in de ontgrondingsvergunning; 2. in de door de provincie te verlenen milieuvergunning worden dienaangaande op grond van het uitgevoerde onderzoek voorschriften opgenomen; 3. dit is een van de in het MER uit te werken onderwerpen (zie par.3.3 en 4.4 van de richtlijnen); 4. dit is eventueel aan de orde zodra meer zicht bestaat op concrete uitvoering van de ontgronding i.c. wanneer de uitvoeringsbesluiten genomen moeten worden (ontgrondingsvergunning en milieuvergunning, wijziging bestemmingsplan). U kunt dit dan concreet inbrengen.
10.	<p>Gewestelijke Land- en Tuinbouw Organisatie</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. bepleit wordt een zo ruimtelijk compact mogelijke zandwinning inclusief opslag- en overslaginstallaties, dit met het oog op beperking van de negatieve ruimtelijke gevolgen voor de landbouw in hetzelfde gebied; 2. waarom wordt niet nagegaan of het ontgrondingsresidu niet (deels) weer een agrarische functie (bijv. voor inscharen van vee) kan krijgen; in ieder geval mogen andere residu-functies geen belemmering voor de landbouw betekenen; 3. verder wordt aandacht gevraagd voor de gevolgen van de zandwinning op de waterhuishouding (incl. evt. verslechterde mineralenbenutting van de omliggende landbouwbedrijven) en op de verkeersveiligheid, 4. pleit voor voor het zo snel mogelijk scheppen van duidelijkheid wat betreft begrenzing van de zandwinning, tempo van procedures en uitvoering, en rechten en plichten van omwonenden. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ten aanzien van het netto-oppervlak hebben wij in par 2 een randvoorwaarde vastgelegd; de noodzakelijke bruto-oppervlakte is mede afhankelijk van de nog te kiezen eindbestemming; wij nemen kennis van uw opmerking terzake. 2. of het residu van de zandwinning deels een agrarische functie kan krijgen is afhankelijk van de eindbestemming en het beheer daarvan; 3. naar onze mening zal het op grond van par. 3 en 4 uit te voeren onderzoek voldoende informatie opleveren over de door u genoemde onderwerpen; 4. wij erkennen, dat het gewenst is, zo snel mogelijk duidelijkheid te verschaffen over de exacte situering van de winplaats; dit mag echter niet ten koste gaan van een zorgvuldige plaatskeuze. Het op te stellen MER, met bijbehorende procedure en inspraakmogelijkheden, biedt hiervoor een goed kader.
11.	<p>Gewestelijke Land- en Tuinbouw Organisatie, ing J.Boelm namens G.Brink te Vriezenveen</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. de voorgenomen zandwinning heeft voor het bedrijf en het gezin van de heer Brink grote gevolgen (op lange termijn geheel verdwijnen bedrijf); 2. op korte termijn zijn met name waarborgen tegen negatieve effecten van de zandwinning aangaande geluid, stof en waterhuishouding noodzakelijk; 	<ol style="list-style-type: none"> 1. zie par. 4 van de richtlijnen; 2. dit is eventueel aan de orde zodra meer zicht bestaat op concrete uitvoering van de ontgronding i.c. wanneer de uitvoeringsbesluiten genomen moeten worden (ontgrondingsvergunning en milieuvergunning, wijziging bestemmingsplan). U kunt dit dan concreet inbrengen in iedere betrokken procedure.

Nr.	Zienswijze	Reactie
11.	<p>Gewestelijke Land- en Tuinbouw Organisatie, ing J.Boelm namens G.Brink te Vriezenveen</p> <p>3. eveneens dienen waarborgen te worden gegeven voor rechtszekerheid ingeval van evt. aanzienlijke milieu- nadelen vanwege deze zandwinning op het bedrijf van de heer Brink.</p> <p>4. van essentieel belang is duidelijkheid over de begrenzing in ruimte en tijd van deze zandwinning (een nadere onderbouwing van bovengenoemde onderdelen volgt in eerste week van 1998).</p>	<p>3. dit is eventueel aan de orde zodra meer zicht bestaat op concrete uitvoering van de ontgronding i.c. wanneer de uitvoeringsbesluiten genomen moeten worden (ontgrondingsvergunning en milieuvergunning, wijziging bestemmingsplan). U kunt dit dan concreet inbrengen in iedere betrokken procedure.</p> <p>4. in de richtlijnen hebben wij aangegeven, dat fasering in ruimte en tijd een belangrijk uit te werken onderwerp van onderzoek is. De in de zienswijze genoemde nadere onderbouwing is niet ontvangen</p>
12.	<p>Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij</p> <p>In haar advies verzoekt het Ministerie om bij het aangekondigde geohydrologisch onderzoek specifieke aandacht te schenken aan de effecten van de voorgenomen zandwinning op het natuurgebied "Fayersheide" zodanig, dat uiteindelijk de waterhuishouding van dit natuurgebied niet nadelig wordt beïnvloed.</p>	<p>Wij hebben uw opmerking verwerkt in par. 4.2 van de richtlijnen.</p>

Bijlage II: Overzicht van beleidsnota's en onderzoeksrapporten ¹⁾

1. Structuurschema Oppervlakedelfstoffen;
2. Beleidsnotitie beton- en metselzand en kalkzandsteenzand in Overijssel na 2000, Provincie Overijssel, juni 1995;
3. Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud;
4. Vierde Nota over de ruimtelijke ordening;
5. 3e Nota Waterhuishouding;
6. Nationaal Milieubeleidsplan (NMP);
7. Streekplan Twente;
8. Partiële streekplanherziening oppervlakedelfstoffen **West Overijssel en Twente, Provincie Overijssel, januari 1997;**
9. Partiële herziening stadsgewest Twente;
10. Milieubeleidsplan Overijssel 1995-2003;
11. Waterhuishoudingsplan Overijssel;
12. Beleidsplan natuur en landschap Overijssel 1992-1998;
13. Bestemmingsplan gemeente Vriezenveen betreffende het gebied Oosterweilanden;
14. Categorisering wegen (SVV, provincie, gemeenten);
15. Beperking van risico's op stabiliteitsverlies van taluds bij diepe zandwinningen in Overijssel, Provincie Overijssel, september 1997;
16. Startnotitie voor de milieueffectrapportage Zandwinning Oosterweilanden, VOF Oosterweilanden, september 1997;
17. Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport Zandwinning Oosterweilanden te Vriezenveen, Commissie voor de milieueffectrapportage, **februari 1998;**
18. Grofzandwinning in Overijssel na 2000; eindrapport van de begeleidingscommissie voor het onderzoek naar de beton- en metselzand en kalkzandsteenzandvoorziening in Overijssel voor de periode 1999-2009 en volgende jaren;
19. Integrale Evaluatie Beton- en metselzandwinning Overijssel, Faculteit Ruimtelijke Wetenschappen RU Groningen;
20. Beton- en metselzand en kalkzandsteenzand voor Overijssel; economische betekenis, verbruik, herkomst en prognoses, OOM en RU Groningen, 1994;
21. De vegetatie van Fayersheide, onderzoek naar de flora en de vegetatie in de Fayersheide 1990-1995, Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging afdeling "Twenthe", Almelo, december 1997;
22. Weidevogelinventarisatie 1996 De Buitenlanden, J. Niphuis en R. Brunink, Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging afdeling "Vriezenveen", juni 1997.

¹⁾ dit betreft een lijst van relevante **beleids- en onderzoeksrapporten; garantie op volledigheid wordt echter niet gegeven.**

